

HRVATSKI ŠUMARSKI INSTITUT

Centar za urbane i privatne šume

Zavod za zaštitu šuma i lovno gospodarjenje

Chalara fraxinea
- odumiranje jasena

Miljenko Županić

MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA,
ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA
REPUBLIKA HRVATSKA

Uvod

- Nova bolest
- Odumiranje običnog jasena
- Kronična bolest
- EPPO Alert list

Povijest

- 1992. g. – prvo sušenje u Poljskoj
- Širenje bolesti u baltičkim zemljama
- Nakon 2000. g. i u srednjoj Europi
- Identifikacija uzročnika 2006. g.

Povijest

➤ Potvrđeni nalazi:

➤ Poljska, Litva, Latvija, Finska, Češka, Švedska, Estonija, Norveška, Danska, Njemačka, Nizozemska, Švicarska, Danska, Austrija, Slovačka, Italija, Mađarska, Slovenija, Hrvatska

➤ Prisutnost

➤ Šume, urbana područja, rasadnici

Domaćini

- *Fraxinus excelsior*
- *Fraxinus angustifolia*
- ? *Fraxinus ornus* - laboratorij

Simptomi

- Nekrotične pjege na lišću, granama i deblu
- Venuće lišća
- Odumiranje grana i dijelova krošnji
- Diskoloracija kore
- Odumiranje stabala

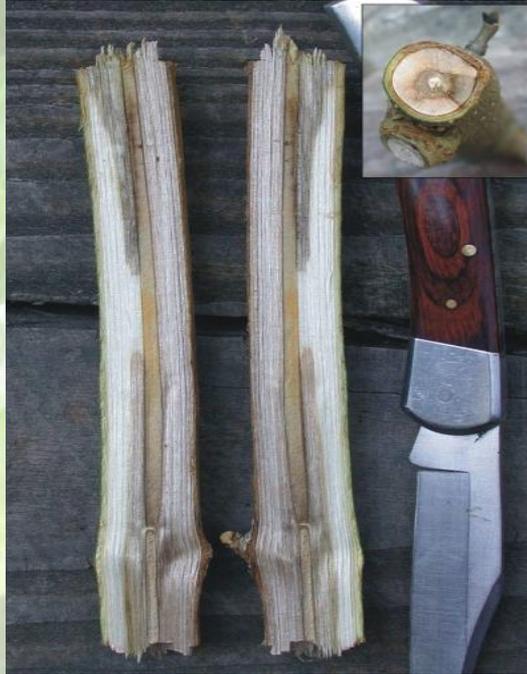
Simptomi

Simptomi

Simptomi

Biologija

- *Chalara fraxinea*
 - Anamorf (aseksualna forma) – konidije
 - Ne sudjeluje u širenju zaraze
- *Hymenoscyphus pseudoalbidus*
 - Teleomorf (seksualna – askusna forma) – askospore
 - Na otpalim peteljkama lišća
 - Širenje zaraze vjetrom
- Detaljna istraživanja u tijeku

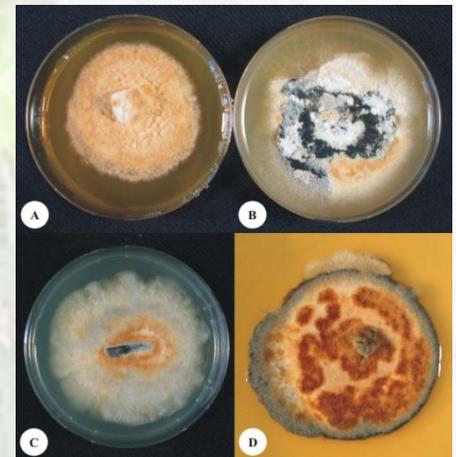
Hymenoscyphus pseudoalbidus

www.zdravgozd.si, autor: Niki Ogris

Izolacija

- Iz stanica kore i drva oboljelih grana
- Morfološka obilježja za determinaciju
 - Fijalide
 - Spore
- Molekularne analize
- Real-time PCR

Hrvatska

- Utvrđena 2009. g.
- Lokalitet Zalesina
- Determinacija na osnovi morfoloških obilježja
- Šumarski fakultet u Zagrebu

Štetnost

- Danska – 60-90 % staništa jasena
- Njemačka – značajni gubici u rasadničkoj proizvodnji
- Urbana područja
- Ekološki i ekonomski značaj jasena

Poseban nadzor

- Fitosanitarni sektor MPRRR
- Hrvatski šumarski institut
- Šumarska inspekcija MRRŠVG
- Cilj:
 - Utvrditi rasprostranjenost i štete
 - Utvrditi prisutnost u rasadnicima

Aktivnosti

- ✓ Terenski obilasci
- ✓ Laboratorijska obrada uzoraka
- ✓ Određivanje rasprostranjenosti i šteta

*HVALA
NA PAŽNJI*